

Največji letalski boji v sedanji vojni

Nemci poročajo o dovažanju novih čet na Norveško in o uspehih svojih bojnih operacij — Zavezniki privažajo na Norveško neprenehoma nove čete — Razvijajo se prvi krvavi spopadi tudi na kopnem

STOCKHOLM, 22. aprila. Ass. Press. PO VSEH POROČILIH, KI PRIHAJAJO IZ NORVEŠKE, SE PRIČENJAJO TAM NA VEČ MESTIH SRDITI BOJI MED NEMSKIMI ČETAMI NA ENI STRANI IN MED ZDRUŽENIMI SILAMI ZAVEZNIKOV IN NORVEŽANOV NA DRUGI STRANI. SPOPADI SO ZELO DRAMATIČNI, KER SODELUJE VEČINOMA TUDI LETALSTVO IN BOJNO BRODOVJE. V ZADNJIH 48 URAH SO SE BILE NAJSRDITEJŠE LETALSKE BITKE, KAR JIH POZNA DOSEDANJA VOJNA. NEKATERA LETALIŠČA IN OPORIŠČA SO BILA Z BOMBARDIRANJEM IZ ZRAKA POPOLNOMA UNIČENA. DOVOZ ZAVEZNIŠKIH ČET NA NORVEŠKO SE NADALJUJE BREZ PRESTANKA IN JE MOČ TE EKSPEDICIJSKE VOJSKE ŽE PREKORACHILA ŠTEVILO 50.000 MOŽ. ZAVEZNIŠKE ČETE SO ZAGOSPODARILE NAD VSO SEVERNO NORVEŠKO IN SE IZKRCAVAJO TUDI ŽE V JUŽNEJŠIH DELIH.

Nemška poročila o bojih na Norveškem

BERLIN, 22. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj poročilo, v katerem pravi, da so v soboto angleške ladje in čete močno bombardirale nemške položaje v Narviku, direktnega napada pa ni bilo. Na narviškem področju je nemška vojska zaplenila 8000 pušk, 315 strojníc in mnogo streliva. Na področje Trondhjemja so bile poslano nove čete s topništvom. Na področju Bergena in Stavangerja nadaljuje nemška vojska širjenje zavzetih postojank s preganjanjem posameznih norveških oddelkov. Na področju Osla, kamor so prispele zadnje dni nove čete, se nadaljuje napredovanje v notranjost. Neka kolona stoji pred Aamotom, dočim stoji druga 50 km za Hamarjem v severni smeri. Dalje so prispele nemške čete pred mesto Gjövik. Nemške pomorske enote so potopile v Hardangerfjordu nekaj manjših norveških bojnih enot, vključivši tudi norveški minonosce »Tyr«. Dalje so uničile neko norveško obalno baterijo. Transporti čet in bojnega materiala na Norveško se nadaljujejo v vedno večjem obsegu. Severno od Sletlandskega otočja je neka nemška podmornica potopila poljskega rušilca. Ob priliki letalskih napadov na angleško ladje v petek so bile zadete neka angleška križarka, neka lahka križarka in štiri transportne ladje. V

soboto so bila nemška letala zaposlena pri preprečevanju izkrcavanja sovražnih čet pri Namsosu in Andalsnesu. Pri Andalsnesu so potopila neko angleško križarko, neko drugo pa poškodovala. Končno sta bila zadeta tudi dva velika transportna parnika. Tudi že izkrcane angleške čete so nemška letala z uspehom napadla. Železniški postaji v Namsosu in Andalsnesu gorila. Izvršeni so bili dalje letalski napadi na ceste in železnice v notranjosti. Na zahodnem bojišču so bili odbiti napadi sovražnih izvidnic pri Saarlauternu in Bergzabernu. Pri letalskih spopadih je bilo sestreljeno neko nemško letalo, sovražniki so pa izgubili pet letal.

BERLIN, 22. aprila. DNB. V nekem poročilu o bojnih operacijah v norveških gorah pravi poveljstvo med drugim: »V goratih pokrajinah smo morali opustiti premikanje večjih kolon. Čete napredujejo s kamioni. Vsak vojak mora nositi s seboj živež za več dni. Od Osla navzgor se pot takoj vzpenja v serpentinah po gorskih obronkih. Na večjih gorah leži še sneg. Tam vlada še zima. Norvežani so ponekod zadelali ceste s skalami. Napredovanje se vrši pod streli norveških streljalic. Operacije se vrše le ponoči. Boji za Hønefos so trajali poldrug dan.«

Angleški opis položaja na Norveškem

LONDON, 22. aprila. Reuter. (Avala.) »Times« prinašajo poročila o operacijah na Norveškem ter poudarjajo, da imajo odločujoči činitelji dovolj razlogov, da ne razkrivajo postojank, ki jih drže zavezniki v rokah, prav tako ne cilje, ki so si jih zastavili. Poročila so zato lakonična, poveljstva na morju, v zraku in na kopnem pa delajo medtem po dobro preučnem načrtu, ki obeta velike nade na uspeh. Velika Britanija se zanaša na svoje pomorske in letalske sile, ki bodo pripomogle, da bodo zavezniške čete skupaj z Norvežani kmalu pokazale sadove premišljene naloge. Nadmoč na morju prehaja potegoma tudi na celino, gospostvo nad severno Norveško se seli na jug. Nemci so se prevarali, ko so računali, da bodo zlomili odpor Norvežanov, preden jim bodo utegnili prihiteti zavezniki na pomoč. Priroda in dobra taktika Angležev sta jim presekali račune. Poročila, ki jih daje nemški radio so netočna, prav tako ne odgovarjajo resnici izjave nemškega poveljstva. V zadnjih 48 urah je nasprotnik zamolčal velike uspehe zavezniškega brodomstva, kopnih čet in letal. vse v cilju, da vara nevtralce in svoj narod. Verodostojnost zavezniških uspehov bodo pokazale svetle fotografije. Kadar bodo znani vsi uspehi zavezničkov, se bo nasprotnik vznemiril. — Vest, ki prihajajo iz Norveške na Švedsko

so zaradi bližine goste radijske mreže verjetneje, mnogo verodostojnejše kot jih dajejo iz zasedenja Norveške Nemci.

BOJI PRI NAMSOSU

STOCKHOLM, 22. aprila. Reuter. Po sem dospelih poročilih, so se zavezniške čete spopadle z nemškimi četami v Namsosu, v enem izmed pristanišč, v katerih so se izkrcale angleške in francoske čete. Nemci so spustili tam svoje oddelke s padali iz letal. Dejstvo, da nemške čete ne morejo zavzeti mesta Grömge, vzhodno od Namsosa, se tolmači kot dokaz, da Nemci nimajo od tega kraja dalje železniške zveze. Ako bi jo imeli, jim tudi ne bi bilo treba pravažati čet z letali in jih spuščati s padali.

LETALSTVO NE MORE NADOMESTITI MORNARICE

LONDON, 22. apr. Reuter. V »Daily Expressu« piše neki letalski strokovnjak o vlogi letalstva v sedanji vojni. Naglašja, da se Nemcem ni posrečilo, z bombniki nadomestiti premoč Angležev na morju. Dosedanja akcija nemškega letalstva nikakor ni mogla preprečiti svobodnega manevriranja angleške mornarice ob obali Norveške.

Najnovejše norveško uradno poročilo

LONDON, 22. aprila. Reuter. (Avala.) Zadnje poročilo norveškega vrhovnega poveljstva javlja, da se je Norvežanom posrečilo stopiti v stik z Angleži tudi v bojih severno od Osla. Po vesteh iz Stockholma so Angleži z naskokom ponovno zavzeli Hamar. Angleške čete, ki operirajo skupaj z Norvežani severno od jezera Mjösen, so izvrstno opremljene, s seboj imajo tudi tanke. Angleži prodirajo iz dveh smeri, iz Andalsnesa ob Romsdalsfjordu, ter dalje po železnici in iz

Lajerdalta. Nemci so jim skušali presekat pot pri Dombasu s padalci, toda zadnja poročila javljajo, da so to mesto zasedli Norvežani z zavezniki. Severno od Trondhjemja so se zavezniki z Norvežani zasidrli ob vsej obali do 40 km v globino. Iz Trondhjemja je pobegnilo nad polovico prebivalstva. V mestu je bilo 70 tisoč duš. Severnovzhodno od Narvika je 3000 Nemcev v pasti nasprotnika. Izkrčevanje angleških in francoskih čet se z veliko naglico nadaljuje.

Srditi napadi na letališča in oporišča

LONDON, 22. aprila. Reuter. Angleški letalci so na svojem poletu nad Dansko odkrili veliko nemško letalsko oporišče v Aalborgu, od koder so Nemci prevažali svoje čete na Norveško. Aerodrom je bil opremljen s signali za nočne polete. Angleški letalci so se pojavili nad letališčem tako nenadno, da Nemci niso utegnili streljati. Velik reflektor, ki je osvetlil nebo, je bil kmalu uničen po težkih bombah. V zrak se je dvignilo veliko nemško transportno letalo, toda se je moralo pred angleškimi bombniki naglo umakniti v oblake. Letalci so se spustili nizko nad aerodrom ter s strojnimi in bombami uničili naprave na njem.

LONDON, 22. aprila. Reuter. Med nadnim napadom na nemško letališče Aalborg na Danskem je bil glavni hangar popolnoma razrušen. Angleški napad na Stavanger je uspel: uničeni so hangarji in več nemških hidroavionov, tako da bo letališče poslej neuporabno.

LONDON, 22. aprila. Reuter. Angleški letalski napad na Kristiansund je povzročil na letališču veliko škodo. Na aerodromu je bilo 40 do 50 nemških letal, med katerimi so težke angleške eksplozivne bombe povzročile veliko razdejanje. Porušeni so tudi hangarji, ogenj je bilo opaziti daleč naokrog.

LONDON, 22. apr. Reuter. Angleška letala, ki so napadla veliko nemško letalsko oporišče v Aalborgu na severnem Danskem, so letela v različnih višinah. Med napadom se je nekaj letal spustilo tik nad letališče in fotografiralo požare, ki so nastali na treh mestih. Druga skupina angleških bombnikov je z močnimi razstrelivnimi in zažigalnimi bombami zasula nemške letalske baze v Stavangerju in Kristiansundu. Kljub močnemu protiletalskemu streljanju Nemcev so se angleška letala srečno vrnila v svoja izhodišča. Le med napadom na Kristiansund je bilo eno letalo na repu poškodovano.

PARIZ, 22. apr. Havas. Jutrnji listi poudarjajo velik uspeh zaveznikov v zraku v zadnjih 48 urah, ko je bilo sestreljenih 18 nemških bombnikov. V zadnjih dveh dneh letalskih bitk so se izgube nemških letal povečale na 40. Angleška letala so bombardirala nemške baze v Aalborgu, Stavangerju in Kristiansundu. Včerajšnji dan, naglašajo listi, je bil zelo črn dan za nemško letalstvo. Tisk naglašja sijajen odpor Norvežanov, ki junaško branijo trdnjavo Hegra in ne puste Nemcev iz Trondhjemja v notranjost. Zveza med Norvežani in zavezniki je tudi tu vzpostavljena.

Nevtralci zbijajo tuja letala

PARIZ, 22. apr. Havas. »Excelsior« piše, da je nemško letalstvo v zadnjih treh dneh utrpelo velike izgube. List javlja, da se po došli virih lahko sodi, da so Nemci izgubili 22 bombnikov, ki so bili sestreljeni nad nevtralnimi ozemljem. V tem so všteta samo ona letala, ki so jih uradno ugotovila oblastva nevtralnih držav.

STOCKHOLM, 22. apr. Havas. Sinoči ob 20. se je pojavil nad Göteborgom neki bombnik. Švedska protiletalska baterija je takoj začela streljati, toda brez uspeha. Dvignilo se je pa švedsko lovsko letalo in posrečilo se mu je sestreliti tuji avion, ki je bil nemški. Posadki so internirali. Malo prej so opazili drugo nemško letalo, ki je pa srečno ušlo proti jugu. Med 17. in 18. uro so opazili Švedi tri nemška letala nad Värmlandom ob norveški meji. Močan artilerijski ogenj švedskih baterij jih je prisilil k umiku. Dve letali sta bili zadeti in sta morali pristati na otoku Gotenborgu. Posadki sta letali zažgali, nato pa srečno pobegnili.

BREST, 22. apr. Belga. V noči na 20. in 21. aprila so letala nad južno in južnovzhodno Belgijo tuja letala, od katerih so opazili dvojce nemških in dvojce angleških. Oblastva so vložila v Londonu in Berlinu oster protest zaradi kršitve nevtralnosti. Eno nemško letalo, ki so ga

belgijske baterije zadele, je pristalo na holandskih tleh.

ŠVEDSKA BO PROTESTIRALA.

STOCKHOLM, 22. aprila. Reuter. — Švedska vlada bo vložila oster protest v Berlinu zaradi kršitve nevtralnosti po nemških letalih. Odpor naroda je v teh dneh močno povezan z moralno silo prebivalstva, ki hoče zavarovati svobodo svoje zemlje pred vsakršnim nasiljem.

STOCKHOLM, 22. aprila. Havas. Kakor je bilo že poročano, je letelo nad Švedsko okoli 20 nemških letal. V zvezi s tem piše »Sozialdemokraten« na prvi strani z velikimi naslovi proti neprestanemu kršenju švedske nevtralnosti, ki kaže na čudno pojmovanje določil mednarodnega prava. List pravi, da se je švedska odločno držala svoje nevtralnosti in ni dala Nemcem nobenega povoda za kršenje. Zaradi tega bo švedska vlada vložila najenergičnejši protest.

SMRT OČETA ZVOČNEGA FILMA

SAN DIEGO, 22. apr. Havas. V 85. letu je umrl Carl Samner Thaoner, sodelavec Grahama Barla, izumitelja teleskopa. Izdeloval je prve gramofone in je izumil diktafon. Mnogo se je bavil s svetlobnimi zakoni in ga smatrajo za očeta zvočnega filma.

Mirnejši položaj tudi na Sredozemlju

Francija je vedno pripravljena sporazumeti se z Italijo in Španijo — Zanimiv članek Gayde v »Giornale d'Italia« — Izmenjava čestitk in zahval ob priliki Hitlerjevega rojstnega dneva

PARIZ, 22. aprila. Havas. V soboto je podal ministrski predsednik Paul Reynaud v senatu poročilo o francoski zunanji politiki. Govoril je o francosko-italijanskih odnosih, o francoski akciji na Balkanu in bližnjem vzhodu, o francoski politiki na severu Evrope, o položaju na Daljnem vzhodu, o odnosih do sovjetske Rusije in garancijah za mir. Dalje je poročal tudi o zavezniški akciji na Norveškem in hrabrem zadržanju norveškega naroda in njegovega vladarja. Govoreč o odnosih z Italijo je Reynaud dejal, da je Francija pred in po lanskem 1. septembru sporočila Italiji, da je pripravljena urediti z njo vsa sporna vprašanja, toda na te ponudbe ni dobila nobenega odgovora. Prav tako je skušala izboljšati tudi svoje odnose s Španijo. Francija bo ne glede na ideološka nasprotja tudi še nadalje delovala na to, da se tu odnosi razbistre in izboljšajo.

RIM, 22. aprila. »Giornale d'Italia« je objavil uvodnik Virginia Gayde pod naslovom »Resnica«, v katerem govori o

razmerah na Sredozemlju. Gayda pravi, da je Sredozemsko morje edina pot Italije do njenega imperija in da prav na tej poti dele hegemonijo Angleži in Francozi. Zato brez revizije na tem področju ni mogoče govoriti o miru in varnosti Evrope. Gayda govori dalje o težavnem položaju Italije nasproti angleško-francoski zvezi. Na Sredozemlju je pet držav, s katerimi stoji Italija oči v oči. Na razpolago so ji le tri pomorska pota za promet z ostalim svetom. Italija ima dolge odprte obale in na njih važna življenjska središča, velike otoke in je tako izpostavljena veliki možnosti napadov s strani Angležev in Francozov. Kljub temu naj nihče ne misli, da bi moglo zavezniško ladjstvo premagati Italijo na morju v 24 urah. V sedanji vojni igrajo veliko vlogo podmornice in letala, a prav teh ima Italija dovolj. Razdalja med Gibraltarjem in Suezom znaša 3500 km, toda dovolj je, da jo italijansko letalstvo obvlada le v sredini, v razdalji 1500 km, med evropsko Italijo in Tripolitanijo. Italijansko le-

talstvo ograža Malto in ves vzhodni del Sredozemlja, na zahodu pa leže španski otoki. Tako je vse Sredozemlje dejansko pod letalsko kontrolo Italije. Italijo samo pa branijo Sardinija, Toskanski otoki, Sicilija in Albanija. Italija je nastala na Sredozemlju, kamor sta prišli Francija in Anglija šele pozneje in zavladali nad njim. Zaradi tega je potrebno, da se na Sredozemlju sedaj ustvari red poštenega in častnega sodelovanja. Italija ve, da se svoboda, pravica in varnost na Sredozemskem morju ne zlagajo samo s potrebnimi velikimi in malimi sredozemskimi narodov, ampak so tudi nujno potreben pogoj za mir in civilizacijo Sredozemlja in Evrope.

BERLIN, 22. aprila. DNB. Italijanski kralj Viktor Emanuel je poslal vodji Hitlerju k rojstnemu dnevu sledečo čestitko: »Želim izraziti ob priliki rojstnega dneva vaši ekscelenci najlepše želje.« Vodja je odgovoril: »Prosim Vaše Velikanstvo, da sprejme iskreno zahvalo k čestitki k rojstnemu dnevu.« Od Musso-

linija je prejel vodja sledečo brzojavko: »Ko slavi nemški narod vaš rojstni dan, vam pošiljam v imenu fašistične vlade in italijanskega naroda najprišrčnejše čestitke v trdnem prepričanju, da bo nemški narod izšel iz sedanjih preizkušenj kot zmagovalac.« Vodja je odgovoril Mussoliniju: »Prišrčno se vam, duce, zahvaljujem za želje, ki ste mi jih poslali v imenu italijanske vlade in italijanskega naroda. Na vašo neporušljivo vero v naša dva zavezniška naroda vam odgovarjam z istim prepričanjem, da bomo zmagovalci v boju za svoje življenjske pravice.«

RIM, 22. aprila. Stefani. Ob priliki Hitlerjevega rojstnega dneva je napisal »Giornale d'Italia« članek, v katerem ga pozdravlja v imenu italijanskega naroda kot voditelja nacionalnosoocialistične revolucije, velikega kancelarja prijateljske in obnovljene Nemčije, močne zaveznice fašistične Italije. Lik vodje Hitlerja so dviga v zgodovini Nemčije in Evrope kot velika, konstruktivna in dinamična sila. Demokracije se zaman trudijo, da bi napravile Hitlerja odgovornega za sedanjo vojno. Ta vojna je z ene strani nasledek fatalnega versailleskega miru in njegovega neznosnega režima, na drugi strani pa boj med velikimi hegemonističnimi imperiji in pravičnimi imperijalnimi težnjami drugih mladih in močnih narodov.

Naša delegacija na poti v Moskvo

BEOGRAD, 22. aprila. Jugoslovanska delegacija za trgovinska pogajanja s Sovjetsko zvezo je odpotovala v soboto iz Beograda. Na čelu delegacije stoji dr. Milorad Gjorgjević, Slovenec pa zastopa industrijec Ivan Avsenek iz Ljubljane.

RIM, 22. aprila. »Il Telegrafo«, glasilo zunanjega ministra grofa Ciana, objavlja članek, v katerem se ukvarja z obnavljanjem trgovinskih odnosov med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo. List pravi med drugim: »V nekih diplomatskih krogih izključujejo možnost, da bi bila Nemčija olajšala s svojo prijateljsko intervencijo kontakt med jugoslovansko in sovjetsko vlado. V teh krogih se zatrjuje, da je zadržanje Jugoslavije dajalo Sovjetski zvezi povod za neke dvome pri ocenjevanju balkanskega položaja, ker pa so ti

dvomi sedaj odstranjeni, je mogoče misliti, da je balkanski položaj razjasnjen. V stvari je več kakor očito, da bo jugoslovanska vlada, ki je tudi že prej bila odločena upreti se vsaki intervenciji, ki bi bila poizkušena na njenem ozemlju s katere koli strani, ko je osvobodjena tudi skrbi, ki bi jih mogla predstavljati eventualna sovjetska akcija na Balkanu, zavzela sedaj še odločnejše stališče proti vsakemu poizkusu, da bi bila vmešana v politično in strateško igro katere koli vojskujoče se sile. Odkar se gospodarsko sodelovanje balkanskih držav organizira vedno bolj krepko okoli treh najmočnejših sosed (Nemčije, Italije in Sovjetske zveze) ni več mogoče pričakovati kakih uspešnih nasprotnih akcij, ki bi mogle kaliti mir v tem delu Evrope.

Problem Holandske Indije

PARIZ, 22. aprila. Havas. »Excelsior« piše o zadržanju Italije in omenja brzojavko, ki jo je poslal Mussolini Hitlerju ob rojstnem dnevu. List se vprašuje, ali je res točno, da moreta imeti Nemčija in Italija iste cilje in poglede na svet? Trgovinski odnosi Velike Britanije s Sovjeti so že v teku. Sporazum se bo držal kontingentiranja blaga med obema državama, kakršno je bilo pred začetkom sedanje vojne. »Ordre« piše o Holandski Indiji ter pravi, da se na vzhodu javlja

nov problem. Holandska Indija je bogata zemlja. V holandskih krogih se je širila vest, da bi vlada v primeru napada poslala USA, naj zaščiti njene kolonije. Japonski vladni krogi so zaradi tega protestirali, češ da bi bili s tem prizadeti njihovi interesi na jugu Azije. Da bi preprečila prepire o njenih kolonijah, je holandska vlada uradno izjavila, da ni poslala nikogar za zaščito. V primeru potrebe pa bo vlada že našla oporo, ki ji bo zagotovila vzhodnoazijsko posest.

Govor švedskega prosvetnega ministra

STOCKHOLM, 22. apr. DNB. Na univerzi v Upsali je imel švedski pravosodni minister predavanje, v katerem je naglasil, da je bilo švedsko stališče v sedanjem sporu pravilno. Ogromna večina švedskega naroda odobrava vladno politiko nevtralnosti, ki mora storiti vse, da bi preprečila vsiljeno vojno. Na sme se švedski dati oblika vladavine, ki bi bila proti volji naroda in njegovim idealom svobode. Ljubja. Tisk otežkoča stališče nevtralnosti, zato naj bodo novinarji v pisanju o tujini zmernejši. V sklenjeni resoluciji se naglašja, da kmečka zveza popolnoma odobrava sedanje delo vlade ter izraža

voljo, da se švedska nevtralnost na vsak način ohrani.

Grozen karambol v Ameriki

NEW YORK, 22. apr. Havas. V državi Minnesoti se je primerila strašna avtomobilska nesreča. Pri karambolu dveh avtov je izgubilo življenje 11 mladeničev v starosti od 16 do 23 let. Nekatere potnike je vrglo 20 metrov daleč, polomljene dele avtomobilov so našli 100 m daleč od nesreče.

Mariborska napoved. Deloma oblačno in toplejše vreme. Včeraj je bila najvišja toplota 22,6, danes najnižja 9,8, opoldne 21. Sinoči je bila nevihta z bliskanjem in grmenjem. Tudi je močno deževalo. Padavin je bilo 2,5 mm.

Angleško-sovjetska pogajanja

LONDON, 22. aprila. Reuter. Angleška vlada je sprejela sovjetsko ponudbo za pogajanja o sklenitvi trgovinske pogodbe med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo. Pogajanja se bodo začela že v kratkem in se pričakuje, da bodo tudi političnega pomena. Kot pogoj za sklenitev pogodbe je pa postavila Anglija, da Sovjetska zveza neha biti dobaviteljica Nemčiji.

Krvavi nemiri v Rangoonu

RANGOON, 22. apr. Reuter. V uličnih demonstracijah je padlo včeraj 11 oseb, a 69 jih je težje ranjenih. Policija je bila prisiljena poseči po orožju ter razgnati množico, ki se je zbrala na glavni ulici. Eden izmed ranjencev je v bolnišnici že umrl. Danes je bilo več izgrediv na raznih krajih mesta, v glavnem pa v mestu ni večje nevarnosti.

POZIV NORVEŠKE VLADE

LONDON, 22. apr. Reuter. Preko radijske postaje British Corporation je izdala norveška vlada poziv vsem svojim državljanom v tujini, da se pouredijo le njenim odredbam in nobeni drugi nelegalni vladi. Po istem radiju je bil dan poziv Norvežanom v domovini, naj se hrabro drže ob strani zaveznikov v boju za svobodo domovine.

PREPOVED PRODAJE ZEMLJEVIDOV

STOCKHOLM, 22. aprila. Havas. Švedska vlada je prepovedala prodajanje vseh zemljevidov Švedske v večjem merilu.

NOVA ITALIJANSKA PODMORNICA

SPEZIA, 22. apr. Stefani. Davi so spuštali v morje novo italijansko podmornico.

OBNOVLJEN PROMET MED DANSKO IN NORVEŠKO

KODANJ, 22. apr. DNB. Med Dansko in Švedsko je bil upostavljen promet k Helsingborgu. V teku včerajšnjega dne je bilo 10 prevozov. Potniki so bili samo trije. Iz Švedske je dospelo na Dansko 136 studentov, med njimi 93 medicincev ter usmiljene sestre, ki so kot odposlanke Rdečega križa stregle ranjencem na finski fronti.

BIVŠI BOJEVNIKI PRI REYNAUDU

PARIZ, 22. apr. Havas. Predsednik francoske vlade Paul Reynaud je sprejel delegacijo francoskih bojnikov, ki so izrazili zadovoljstvo, da je njihov tovariš na čelu vlade. Reynaud se je zahvalil starim bojnikom, ki v težkih dneh moralno podpirajo vlado v njenih naporih za zmago pravice.

EVROPSKE VREDNOTE V AMERIKI

WASHINGTON, 22. apr. Reut. Ministrski za finance, trgovino in industrijo javljata, da so državljani poceni evropskih držav deponirali v USA vrednosti blizu milijarde dolarjev v strahu, da bi napadelec ugrabil njihovo imetje, ko bi udrl v državo. Med deponiranimi vsotami je večina denarja iz Nemčije, odnosno iz držav, ki so jih Nemci zasedli.

VELIKA TATVINA V MAISTROVI ULICI

Maribor, 22. aprila. V Mistrovi ulici 6-III. je bila danes ukradena ženska ročna torbica rumene barve in iz svinjske kože. V njej je bila starinska broša s perlo in briljanti, starinska zapestnica s perlo in briljanti, poročni prstan in 140 den. gotovine. Skupna škoda je okoli 12 tisoč dinarjev. Svarimo pred nakupom teh dragocenosti.

Utrjevanje zunanjepolitičnih odnosov Jugoslavije

Dr. Maček »apostol zbližanja Južnih Slovanov« — Mi in Madžari — Zveze med Hrvati in Francozi — Trgovinski sporazum z Veliko Britanijo

SOFIJA, 22. apr. Bolgarski listi prinašajo zanimive komentarje o dr. Mačkovi izjavi, ki jo je dal pred dnevi bolgarskim novinarjem. »Slovo« ugotavlja, da »je Previdnost dodelila dr. Mačku veliko vlogo ne le v usodi Hrvatske, temveč v bodočnosti vse Jugoslavije. Legendarni človek hrvatske zemlje se je leta boril za individualnost svojega naroda, obenem pa bil apostol zbližanja vseh južnih Slovanov.« »Mir« piše, da »niso bili nikoli prej potrebniji tesni odnosi med Jugoslavijo in Bolgarijo, kakor vprav zdaj, ko se vrše važni dogodki v Evropi. Iskreno prijateljstvo bomo dosegli, če odstranimo vsa sumničenja in nezaupanja. Novi čas zahteva sodelovanje na gospodarskem in političnem področju.«

BUDIMPEŠTA, 22. apr. MTL. Ob odhodu iz Madžarske je bil naš pravosodni minister dr. Marković deležen živahnih simpatij naroda. List »Uj Magyar« komentira izjave, ki jih je dal v Budimpešti dr. Marković ter naglašja, da »bodo

po pogostejših obiskih in izmenjavah misli med Beogradom in Budimpešto postala prijateljstva med obema državama vedno bolj solidna. Vse bolj prihaja spoznanje, da naša dva naroda v minili vojni nista nastopala drug proti drugemu kot sovražnika, nego kot nasprotnika, ki sta se z orožjem v roki vzajemno spoštovala.« Vsi listi prinašajo simpatične članke o Jugoslaviji in javljajo, da bo 26. t. m. prišel v Budimpešto trgovinski minister dr. Andres.

ZAGREB, 22. apr. V Zagrebu je bila prirejena razstava sodobne francoske grafike in tapiserije. Pred odličnimi predstavnikmi je dr. Ivo Tartaglia poudaril, da »so tradicionalne vezi z velikim francoskim narodom vedno vplivale na razvoj hrvatskega naroda, ki se želi še dalje opolajati s kulturo narodov, med katerimi mu je francoski eden od najbližjih«. Podbal dr. Krbek je na tople besede generalnega konzula Francije Gueyraud odvrnil, da »želi, da bi razstava poglobila

stike s Francijo in da bi francoski vplivi še dalje oplajali hrvatsko kulturo«.

LONDON, 22. apr. Viceguverner Narodne banke dr. Ivo Belin je vodil že več dni gospodarska pogajanja v Londonu. Uspelo mu je zaključiti sporazum o blokadi, o nabavi surovin za našo industrijo ter način plačevanja. Na temelju sporazuma bo postopek pregledavanja naših parnikov pospešen. List »Yorkshire Post« piše, da »bodo najnovije poteze prinesle tako Balkanu kakor Angliji koristi. Brez dvoma želi Balkan razširiti svoje trgovinske odnose z Anglijo, ki more temu delu Evrope dati proizvode, ki so mnogo koristnejši od dobave aspirina. Prepričati moramo balkanske države, da smo odločeni voditi močno trgovinsko politiko, ki jim bo pomagala zadostiti vsem potrebam v gospodarstvu. Prav tako naj bodo prepričane, da obraba Velika Britanija vse večjo pažnjo na Balkan in da misli Anglija nadaljevati to politiko tudi po končani vojni.«

Novice

Mladi učitelji kmetske strokovne izobrazbe

Strokovni kmetijski tečaj za učitelje kmečko nadaljevalnih šol, ki ga obiskuje v banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru 28 mladih vaških učiteljev, je posetil višji šolski svetnik J. Krošel, referent za kmečko nadaljevalno šolstvo pri kmetijskem oddelku kr. banske uprave. Po ogledu dela je v kratkem govoru dal priznanje najmlajšim učiteljem, ki kažejo voljo do dela.

Okrog 1000 učiteljev je že absolviralo razne tečaje za pospeševanje kmetijske gospodarske izobrazbe. Okrog 500 učiteljev ima že metodične, odnosno strokovne kmetijske tečaje ter s tem popolno kvalifikacijo za vodstvo kmečko nadaljevalnih šol, vendar se število šol ne dviguje v zadovoljivi meri. **Pojavili so se najmlajši učitelji. S primerno kmetijsko podlago in razgledanostjo so se zaleteli v delo na vasi. Začetek je skrivnost uspeha in mladi so znali začeti. Čisto mladi so se dobro postavili, dobro delajo in ustvarili so več kot mnogi starejši, zato je prav, da se pokret kmečko-nadaljevalnih šol pomladi, da delajo oni, ki imajo resno voljo in potrebno znanje. Severna meja in Bela krajina imata največ mladih ljudi, ki hočejo delati. Kvalifikacija za dobrega učitelja in voditelja se daje le z delom, ne s tečaji in izpričevanji. Zato je bilo od mnogih prosilcev za dvomesečni strokovni tečaj upoštevano predvsem ono mlado učitelstvo, ki je s svojim dosedanjim kvalitativnim delom poka-**

zalo voljo do vztrajnega, resnega dela. **Največ prosilcev in mladih delavcev ima ptujski okraj, zato jih je bilo od tamkaj tudi največ sprejetih. Absolutno in relativno največ kmečko-nadaljevalnih šol je letos vodilo prekmursko učitelstvo, za njim so ostali severno obmejni kraji. Nekateri šole n. pr. Sv. Duh na Ostrém vrhu, Razbor itd. delajo v težkih delovnih pogojih, a**

kljub temu z lepimi uspehi. Nivo kmečko nadaljevalnih šol se na podlagi mladih sodelavcev v zadnjih letih močno dviguje. Mladi se zavedajo svojega poslanstva, polni so iniciative in volje za idejno, vsebinsko in strokovno izpopolnitev kmetijske strokovne izobrazbe. Z vso resnostjo iščejo pravih poti, da se našemu malemu kmetu in kočari približajo na praviem mestu in na pravilni način.

Cestno vprašanje v Slovenskih goricah

Ceste v Slovenskih goricah so ena največjih potreb tanjših prebivalcev. Ne samo, da težko spravljajo pridelke s polj, ampak tudi v splošnem trpi gospodarstvo radi slabih cest. Vsem je znano, da pridelujejo v Slovenskih goricah mnogo vina in jabolk. Vemo tudi, da so prebivalci Slovenskih goric navezani na izkupiček teh pridelkov. Saj sta to skoraj edina pridelka v prleških, hribovskih, za prleška jabolka je vedno veliko zanimanje. Že proti koncu avgusta se pojavijo kupci, ki kupujejo samo jabolka. Prvi kupci še grejo tudi nekoliko dalje v hribe, ker so še takrat klanci suhi in jabolka lahko spravijo do kolodvora. V jeseni pa, ko začne deževje, pa se kupci večinoma preselijo v bližino cest. Tako trpijo kmetje po hribovskih velikih škodah. So itak že zelo revni in če jim je še to edino vzeto, potem se ne moremo čuditi revščini, ki tam vlada. Nekaj kupcev si-

cer še ostane tudi v pozni jeseni v hribovskih, toda ti pokupijo zelo malo sadja in še to čisto poceni. Pomislimo samo, kakšno izgubo so imeli ljudje vsa ta leta, ko jim je ostalo nad polovico najlepšega sadja. Vse to pa samo radi blata, ki je nastopilo po klancih in sadja niso mogli izvoziti na vlak. To sadje so potem prešali in jabolčnik čisto poceni prodajali.

Iz teh dejstev vidimo, da so ceste v Slovenskih goricah nujno potrebne. Večkrat se je že govorilo o gradnji cest, a je večinoma vse ostalo le pri besedi. Nekateri ceste so celo že začeli graditi (iz Terbegovca v Skabince, Grabšinski breg in cesta čez Negrovo), a je lansko leto delo popolnoma zaspalo. Zboljšale bi se že razmere, če bi se vsaj te ceste, ki so se že začele graditi, zgradile. Vendar je še na mnogih drugih mestih tudi neobhodno potrebno dobrih cest.

-u. Miloš.

Potrebe in zahteve slovenske industrije

DOMAČEMU KAPITALU NAJ SE OMOGOČI KREPEK RAZMAH

Zveza industrijev je na svojem občnem zboru sklenila več za gospodarske interese Slovenije važnih resolucij, ki zahtevajo med drugim: Vsa važna gospodarska vprašanja naj se rešujejo ob sodelovanju gospodarskih strokovnjakov, zlasti naj vlada v bodoče tako važnih ukrepov, kakor je nedavno uvedena reforma neposrednih davkov, ne izda brez predhodnega zaslusanja mnenja gospodarskih korporacij. Le z njihovim sodelovanjem bo vedno mogoče doseči rešitev, ki bo ustrezala stvarni potrebi, ne da bi obenem ogrožala naš gospodarski napredek. Tako naj se tudi pri nameravani reformi železniške tarife gospodarskim korporacijam da prilika, da zavzamejo k zadevnemu načrtu svoje stališče. Davčne dajatve morajo ostati zmožljive, ne sme se s pretirano davčno obremenitvijo daviti domačega kapitala. V obdavčenju mora vladati absolutna pravičnost in naj se davki povsod ne le enakomerno predpisujejo, temveč tudi enakomerno izterjujejo. Preskrba s surovinami za našo industrijo težke skrbi in je nujno potrebno, da se uporabijo vsa sredstva, da se ne le zavaruje zadostna preskrba in-

dustrije s surovinami za tekočo potrebo, temveč tudi z rezervami za nepredvidene primere. Neobhodno je potrebno, da se določi enoten industrijski načrt za vso državo, ki naj bo merodajen za ustanavljanje novih in izpopolnitev že obstoječih industrij. Naj se ne ustanavljajo nova podjetja, ki nam niso potrebna, ker se s tem ubijajo že obstoječa podjetja, ki morejo v celoti zadostiti domači potrebi.

Industrija dravske banovine pozdravlja smotno delo na notranji preureditvi države na podlagi sporazuma s Hrvati, smatra pa za potrebno, da se pri izvedbi tega sporazuma ter pri preureditvi ostalih delov države strogo pazi na to, da ostane vse državno ozemlje skupen in enoten gospodarski prostor. Trgovski promet v državi se ne sme ovirati s trošarinami in drugimi samoupravnimi davščinami, ki imajo značaj notranjih carin. Slednjič zahteva resolucija v interesu podviga tujskega prometa v Sloveniji nujno izgraditev moderne cestne zveze med Mariborom, Ljubljano in Sušakom ter med našimi gorenjskimi letovišči, kakor tudi direktno železniške zveze Slovenije z morjem.

e Odlaganje smeti je odslej prepovedano na Sp. Lanovžu. Mestno poglavarstvo je v ta namen določilo opuščenno strugo Voglajne v Zavodni. Proti kršilec te prepovedi bo uvedeno kazensko postopanje.

c 20 metrov globoko je padel pri delu 52 letni progovni delavec Rudolf Vanovšek iz Pečovnika pri Celju. Pri padcu si je poškodoval levo ključnico.

c Konji so se splašili. 32 letni hlapec Ivan Obreza iz Zavodne pri Celju je peljal voz po cesti. Splašila sta se konja, pri čemer je prišel Obreza pod voz. Voz je šel preko obeh nog in mu jih zlomil.

c S kozolca je padel 80 letni preužitkar Mihael Godiel od Sv. Vida pri Grobelnem. Polomil si je rebra in se poškodoval po nogah.

c Šoferski izpiti za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarškega okraja bodo v ponedeljek, 29. t. m., ob 8. zjutraj pri okrajnem načelnstvu v Celju.

Ljubljana

Skavti in „skavti“

V zadnjem času se pojavljajo v javnosti razne skupine, ki si neupravičeno lastijo ime skavti. Pri nas je edina mednarodno in po notranjem ter telesno vzgojnem ministrtvu priznana skavska organizacija »Savez skauta kraljevine Jugoslavije«, katerega članica je Dravska skavska župa in nobeno drugo

»skavtsko« družstvo v Sloveniji. Ker se razni samozvani »skavti« protipostavno poslužujejo za svojo propagando našega imena, kroja in oznak, prosimo javnost, da upošteva gornja dejstva, zlasti pa, da zavijanjem in neresničnim navedbam o delu in načelih Dravske skavske župe ne naseda. — Dravska skavska župa je bila, je in ostane strogo nepolitično vzgojno društvo, ki navaja svoje članstvo k življenju po skavtskih zakonih in izpolnjevanju vseh dolžnosti do Boga, kralja in domovine.

a Za stolnega kanonika v Ljubljani je imenovan g. Anton Vovk, dosedanjí mestni župnik v Trzinu.

a Vreme in trg. Lepi topli pomladanski dnevi, ki so zdaj le nastopili — po kolodarju se je pomlad zakasnila za cel mesec — imajo nekaj blagodejnega vpliva tudi na tržne cene. Tako se je znatno pocenila sveža zelenjava, s katero je bil ljubljanski trg v soboto bogato založen. Dobra merica špinata, radiča, motovilca itd. stane zdaj 1st din, torej povprečno 50 odst. ceneje. Zato pa gredo spet navzgor cene jaje in perutnine in sicer zaradi silnega prekupčevanja. Tukaj se spet kaže pomankanje vsake regulacije in kontrole. Krompirja prihaja še vedno veliko na trg, v soboto okoli sto vozov, in se je pocenil deloma že na din 150.

a Jubilejna razstava podaljšana! Vsem, onim, ki so izrazili željo, naj bi se velika jubilejna razstava v Jakopičevem paviljonu še za teden dni podaljšala, javljamo, da je podaljšanje omogočeno, ker je izpadla nameravana razstava, ki naj bi bila sledila sedanji. Tako bodo prišli zamudniki tudi na svoj račun. Naj pojasnimo, da je pred štiridesetimi leti število obiskovalcev razstave preseglo 5000! Naj bi slovensko občinstvo pokazalo, da se v teh 40 letih ni razvila samo slovenska likovna umetnost, ampak da je naraslo tudi zanimanje za umetnost med slovenskim narodom. Naj bi vsakdo smatral za svojo kulturno dolžnost, da se osebno prepriča, o delu naših likovnih umetnikov! Razstava ostane torej še odprta do vstetega 28. aprila.

o Mala nedelja. Po dobro uspelem goslovanju v Verzeju, pripravila dramski odsek Sokolske čete velezbavno burko »Gospodinja kmetija«, ki se uprizaro v nedeljo 28. t. m. popoldne na sokolskem odru pri Mali Nedelji. S to zabavno igro gostuje na Križevu 2. maja popoldne na sokolskem odru v Ljutomeru.

o 130 vžigalnikov in 6 kg saharina so obmejni organi zaplenili v nekem nemškem tovornem vlaku pri St. Ilju. Tiho-tapsko blago je bilo spravljeno v posebnem zaboju. Naše oblasti so uvedle preiskavo.

o Semenskega krompirja primanjkuje. Pretekli mesec je bila cena krompirja zelo visoka, tako da so ga kmetje dan za dnem vozili na Pragersko, kjer se ga je naložilo po več vagonov. Sedaj, ko je čas sajenja, pa krompirja primanjkuje.

o Most pred Rušami zanemaren. Na mostu pred Rušami se je vdrla deska, tako da je nastala precejšnja odprtina, vsled katere bi se lahko pripetila nesreča živini, kakor tudi pešci in kolesarju. Taká poškodba mostu bi se morala takoj popraviti od strani občine ali okr. cestnega odbora.

o Tojčke je rodila 30 letna posestnikova žena Frančiška Resnikova na Polšniku v zasavskih hribov. Povila je dva dečka in deklico. Mati in otroci so zdravi.

Celje

Ukradeni avtomobil

V eni zadnjih noči je bil iz neke garaže v Celju ukraden osebni avtomobil znamke »Tatra«, last nekoga trgovskega podjetnika iz Zagreba, Storilec, neki mladoletni mehanik, se je z ukradenim avtom odpeljal proti Savinjski dolini, kjer je pri St. Petru zavozil v drevo, pri čemer se je avto močno poškodoval. Škode je okrog 6000 din. Avto je nato dal zavleči do neke lišče, potem pa je pobegnil. Oblast ga zasleduje. Lastnik je avto dobil nazaj.

SMRT STARČKA V POTOKU

V Trški gorci pri Kalobju so našli v potoku mrtvega 76 letnega preužitkarja Ignaca Gradiča iz Krajnih dol. Ležal je v vodi na trebuhu in ni imel nobenih znakov kakega nasilja. Našli so pri njem tudi 105 din. Ugotovljeno je, da se je Gradič usodnega dne vračal vinjen na svoj dom, padel v potok in utonil.

c Opera »Rusalko« uprizarijo jutri ob 19. člani ljubljanske opere v Mestnem gledališču v Celju. Vstopnice so še na razpolago v Slovenski tiskovni zadrugi.

c Protituberkulozna liga v Celju je na svoji zadnji seji sklenila, da bo letos protituberkulozni teden v Celju od 19. do 26. maja. Liga bo tudi letos poslala

na letovanje na svoje stroške 15 otrok. 8 otrok bo iz mesta Celja, 7 iz celjskega okraja. Bilo je odobrenih 9 podpor in sicer 1 podpora 150 din za dobo treh mesecev in 8 podpor po 100 din za isto dobo. Enemu bolniku bo liga omogočila zdravljenje na Golniku. Tajniške posle je od dosedanjega tajnika g. Smigovca prevzela gđ. Završnikova, blagajniške pa od g. Nardina g. Plahutnik.

Vljudno posročam cenj. odjemalcem, da sem svoje poslovne prostore preselil iz ulice dr. G. Zerjava 3/1. na

Glavni trg 16

v prostore bivše trgovine Wenier. Tudi za nadalje se priporočam.

ANTON DOBROTIŠEK - CELJE elektro- in radio-tehnično podjetje, telef. 240.

c Seja celjskega mestnega sveta bo v petek 26. t. m. ob 18.30 v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so poročila odborov.

c Mestno poglavarstvo celjsko razglašda da bo pomladanski plemenski sejum za biske pomorske pasme v St. Juriju pri Celju 3. maja. Kmetovalci, ki želijo nabaviti biske, se naj sejma udeležijo.

c Razprava proti inž. Adolfu Westem zaradi znanega incidenta v neki celjski kavarni, je bila v soboto pri sodišču v Celju. Bila pa je preložena na 7. maj ob 10.30, ker so bile predlagane od brinitelja še nove priče.

Vlada še ne bo rekonstruirana

NAJPREJ SE MORAJO KONČATI RAZGOVORI MED POSAMEŽNIMI POLITIČNIMI SKUPINAMI TER IZBOLJSATI POLITIČNI ODNOSAJI

Zadnje dni je bilo precej govora o nameravani rekonstrukciji vlade, v katero naj bi bili pritegnjeni tudi predstavniki nekih drugih političnih skupin. Tako naj bi bila ustvarjena nekakšna vlada narodne koncentracije, ki bi uživala med ljudstvom popolno zaupanje.

V zvezi s temi govoricami piše »Jutarnji list«, da so spričo sedanjega položaja v državi vse kombinacije o rekon-

strukciji vlade preuranjene ter še ne more biti govora o zbiranju vseh političnih sil. Na odločujočih mestih zagotavljajo, da v doglednem času še ni pričakovati izprememb. Vsekakor pa se dela na tem, da se posamezne politične skupine približajo ter se odnosaši poboljšajo. Ko pa bodo ta stremjenja rodila pozitiven rezultat, se bodo v vladi izvršile izpopolnitve, o katerih se že sedaj toliko govori.

Stroga določila za tujce

V zvezi s prijavo in odjavo tujcev je izdala banska uprava v Ljubljani naslednje določilo:

Banska uprava opozarja prebivalstvo, da imajo oblastva nalogo strogo izvajati predpise uredbe o zglaševanju prebivalstva. Po teh določilih se mora vsako bivanje v kakem kraju prijaviti krajevni policijski oblasti, kjer pa tega ni, pa občini. Vsak hišni lastnik ali odgovorni upravitelj mora v 24 urah priglasiti vsakega stanovanca, ki se vseli v hišo, in v istem roku naznaniti tudi njegov odhod. V kmečkih občinah velja dolžnost sa-

mo za tuje državljane in osebe, ki niso stalni prebivalci tiste občine.

Upravitelji hotelov in vsakovrstnih prenočišč morajo vsakega gosta priglasiti in odglasiti v 12 urah po prihodu, odnosno po odhodu.

Oblastvom je naročeno, da proti vsem tistim, ki bi kršili te predpise, strogo postopajo. Uredba o priglaševanju prebivalstva določa za kršitev njenih predpisov kazni do 500 din globe, če pa v določenem roku globa ne bo plačana, pa zapor do 10 dni.

Maribor

Lep zaključek „Kobanskega tedna“

Ves teden je kazalo zavedno občinstvo mnogo razumevanja za stremiljenje in delo mladih Kobancev, ki so kljub težkočam in žrtvam pripravili in tako uspešno izvedli „Kobanski teden“. Ta prireditev je izključno delo mladine, kar je treba posebej poudariti. Brez kakršne koli podpore so se požrtvovalni ljudje lotili težavnih nalog in jo izpeljali mnogo bolje, kakor številni drugi, ki so jim za prireditve na razpolago razne subvencije. V tem pogledu gre priznanje tudi CMD v Mariboru, ki je prevzela pokroviteljstvo nad „Kobanskim tednom“.

V soboto zvečer je bila v dvorani Zadruga gospodarske banke uprizaritev „Revčka Andrejčka“ v prireditvi selniškega RK. Selniški igralci so igro dobro izpeljali in želi za svoje prizadevanje mnogo pritrjevanja. Val navdušenja in burno odobravanje je sprožil pozdravni govor kobanskega „apostola“ g. Ivana Robnika, ki je bil poleg mladih Kobancev glavni steber „Kobanskega tedna“. „Revček Andrejček“ je popolnoma uspel in zadovoljil številne gledalce.

„Kobanski teden“ je zaključil pevski nastop šolarjev iz Selnice ob Dravi, ki jih je pripeljal požrtvovalni učitelj g. Maks Lorbek. 50 mladih pevcev je veselo gledalo z odra popolnoma zasedeno malo dvorano Sokolskega doma in navdušeno pelo. Učitelj g. Lorbek se je izkazal kot izvrsten pevovodja in vzoren mladinski pevski pe-

dagog, saj je njegov zbor prijetno iznenadil vse, ki so prihiteli na koncert. Želi so burne aplavze. Med občinstvom je bil tudi župan g. dr. Juvan.

Po kratkem predavanju o ljudski umetnosti na Kobanskem, ki ga je imel ak. slikar g. Golob, je prišel od Sv. Primoža na Kobanskem v dvorano še kobanski pastir, oblečen v „kabanico“ in pokrit z velikim kobanskim pastirskim slamnikom. Bil je to spet pri-

Stanovanjska kriza Glasbene Matice

Naša celokupna javnost živi še danes pod globokim vtisom zadnjega vokalnega koncerta, s katerim je pevski zbor „Glasbene Matice“ zopet nedvoumno dokazal, da stoji na višku pravilnega razumevanja srčnokulturnih in nacionalnih potreb našega obmejnega mesta.

Zato je danes v naši javnosti, ki z vso ogorčenostjo obsoja zapostavljanje te naše najpomembnejše kulturne institucije v Mariboru, tembolj žalostno odjeknila vest, da banska uprava prošnji „Glasbene Matice“ za prepušitev prostorov nižje gozdarske šole v Mariboru za namene GM ni mogla ustreči, ker baje za nižjo gozdarsko šolo ni bilo dobili drugih primernih prostorov.

Že zadnjič smo poudarjali, da bi nižja gozdarska šola s svojim pičilim številom učencev v vinorejski in sadjarski šoli prav lahko prišla pod streho, ker je že pred nakupom „Racerdvora“ imela internat za 60 učencev in ker razpolaga z najmodernejšimi učilnicami.

Pravkar smo zvedeli iz prav zanesljivega vira, da se objekti Vinarske in sadjarske šole, podružnice v Krčevini, ki

obstojijo iz velike slavnosti z 5 krasnimi sobami in ki so bili zgrajeni v šolske svrhe, popolnoma prazni.

Sestavni del te podružnice je tudi gospodarsko poslopje z gozdovi, pašniki in travniki, torej s celim za šolo pripravljenim terenom, ki z zgradbami vred vsestransko ustreza namenu in potrebam nižje gozdarske šole, tako da bi bilo to vprašanje pri kolikaj dobre volje z eno potezo prav lahko rešeno v obojestransko korist, v popolno zadovoljnost naše javnosti, zlasti pa prizadetih staršev, gojenk in gojencev „Glasbene šole“ in v interesu prestiža našega obmejnega mesta.

Da je ogrožena tudi eksistenca 12 kvalificiranih učnih moči z družinami, leži na dlan.

Z ozirom na ta dejanski položaj se vse-kakor zelo čudno sliši utemeljevanje odklonilnega odloka, da za nižjo gozdarsko šolo ni bilo dobili drugih primernih prostorov.

Odločujoči faktorji! Zadnja ura bije! Rešite našo narodno čast — pred sodbo zgodovine!

Glasbena Matica

Uspela prireditev trgovskih akademikov

V soboto zvečer je bila v veliki dvorani Narodnega doma tradicionalna akademija naših trgovskih akademikov. Dvorana je bila nabito polna in so bili poleg meščanov in okoličanov v lepem številu zbrani zastopniki mariborskega javnega, gospodarskega in kulturnega življenja. Po uvodnem nagovoru akademika-maturanta Zdravka Čebularja so akademiki vprizorili Linhartovo igro »Matiček se ženi«, ki jo je priredil prof. dr. Kralj in režiral režiser Vladimir Skrbinšek. Igra je vse navdušila, kar je pokazalo burno pritrjevanje za vsakim dejanjem. Med igralci je nekaj zelo talentiranih, ki so se izkazali kot nadpovprečni diletanti, naj omenimo samo Nežiko, ki jo je podala gđ. Dragica Šumerjeva in Rozalijo gđ. Anice Zaberlove.

Veliko pozornost je zbudila gimnastika

na kockah. Lepe vaje so brezhibno in precizno izvedle akademičarke Eleonora Ferlinčeva, Marija Hacinova, Smilja Markovičeva, Mira Šentjurčeva in Štefka Teršavčeva, vodila pa je Božena Srebotnjakova.

Ob zaključku je nastopil še zavodov mešani zbor pod vodstvom prof. Mirka. Pesmi so navdušile vse poslušalce, ki so izurjenim pevcem burno pritrjevali. Pevovodja je dobil krasen šopek nagel-nov.

Nato se je občinstvu zahvalil za številno udeležbo in pozornost ravnatelj Trgovske akademije g. inž. Modic, ki je poudarjal požrtvovalnost in idealno delo mladine. Zares lepo uspeli akademiji je sledi prijeten družabni večer, na katerem je mladina navezala prijateljske stike z javnostjo.

m Ljudska univerza. Drevi ob 20. predava dr. Božidar Sirola o temi „Od ljudskih glasbil do modernega orkestra“. Izvajanja priznanega hrvatskega komponista in muzikologa bodo pojasnjevale skiptične slike.

m Studijska knjižnica. Zaradi preurejanja prostorov bo Studijska knjižnica od 1. maja dalje za nedoločen čas zaprta. Prosi se, da se do takrat vse izposojene knjige vrnejo.

m Ponesrečil se je pri čiščenju oken na Kralja Petra trgu snažilec Alojz Njivar iz Limbuša in si prerezal levo roko. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Šahovski klub UJNZB „Vidmar“ zmagovalac v mariborski skupini

Z včerajšnjo šahovsko tekmo med Mariborskim šahovskim klubom in Šahovskim klubom UJNZB »Vidmar« je bilo zaključeno tekmovanje v mariborski (A) skupini za naslov klubskega prvaka Slovenske šahovske zveze. Včerajšnjo revanžno tekmo je MŠK predal brez tekme 8:0; več igralcev MŠK je bilo namreč nujno zadržanih ter klub ni mogel postaviti zadostnega moštva. ŠK Vidmar je tako postal zmagovalac v mariborski skupini ter se kot njen finalist plasiral v klubskem tekmovanju Slovenske šahovske zveze v semifinale, kjer se sreča s Celjskim šahovskim klubom kot zmagovalcem celjske (B) skupine in lanskoletnim klubskim prvakom Slov. šah. zveze. Prva tekma med ČŠK in ŠKV bo v Mariboru v nedeljo 28. t. m. ob 10. dop. v »Mariborskem dvoru«. revanžna tekma pa nedeljo kasneje, 5. maja, v Celju.

V mariborski (A) skupini je v celoti

sodelovalo 7 šahovskih klubov: Marib. šah. klub, Šah. sekc. Železničar, ŠK Vidmar, ŠK Murska Sobota, ŠK Ptuj, ŠK Črna in ŠK Mežica. Klubi Ptuj, Črna in Mežica so izpadli brez igre iz tekmovanja. Š. s. Železničarja je v dveh tekmah izločila ŠK Mursko Soboto v razmerju 8:8 (boljši rezultat na prvih štirih šahovnicah!). Tako se je poglavitna bitka reducirala na vse tri mariborske klube. Prva tri srečanja so prinesla naslednje rezultate: ŠK Vidmar-MŠK 6½:1½, ŠK Vidmar:Š. s. Železničar 4:4 in MŠK:Š. s. Železničar 4:4 ali skupno 1. ŠK Vidmar 10½, Š. s. Železničar 8, Mar. šah. klub 5½ točke. Sledili sta nato dve tekmaji med MŠK in ŠsŽ. Prva tekma je končala v prid MŠK v razmerju 4½:3½, pa tudi revanžno tekmo je odločil MŠK v svojo korist s 5:3. S tem je bila Š. s. Železničarja izločena, kot finalista mariborske skupine sta ostala MŠK in ŠKV. Prvo

m Napaden je bil pri Sv. Andražu v Slov. gor. 21 letni delavec Jože Kvar. Napadalec ga je s sekiro poškodoval po vratu in glavi, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

m Strel na motociklistu. Ko se je 29 letni Dornier Rupert peljal v Zg. sv. Kungoli z motorjem, je nekdo iz grmovja streljal nanj in mu prestrelil nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

* Olepševalno društvo za Magdalensko predmestje v Mariboru vabi svoje članstvo na svoj redni letni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 25. aprila 1940, ob pol 20. uri v posebni sobi hotela „Mariborski dvor“ z običajnim dnevnim redom.

* Jadranska straža priredi dne 28. aprila na Trgu svobode veliko dobrodelno tombolo za letovanje siromašne dece na morju. Glavni dobiček din 10.000 — v gotovini. Vrednost vseh dobitkov din 40.000 —. Cena tablicam din 4 —. Pridite vsi!

* V pomladansko krasoto Slovenskih goric! V nedeljo, dne 28. aprila „Putnik-ov“ izlet z modernim avtokarom. Krožna vožnja po v pomladnem cvelju se nahajajočih Slovenskih goricah. Cena le din 60 —. Prijave do najkasneje petka, dne 26. t. m., 18. ure pri Putniku.

* Užitekopolni binkoštni izleti „Putnik-a“ Maribor z luksuz. avtokari: 10.—13. maja: Plitvička jezera — Crikvenica (4 dni); 11. do 13. maja: Trst (2½ dni), kolektivni potni list; 12. do 13. maja: Logarska dolina (2 dni). Prijave za izlete v Trst in na Plitvička jezera—Crikvenica je oddati najkasneje do 1. maja. — Vse informacije, sporedi in prijave pri „PUTNIK-u“ Maribor.

m Nočna lekarniška služba (od 20. do vključno 27. t. m.): Lekarna pri sv. Arehu, Glavni trg, tel. 20-05, Magdalenska lekarna, Pralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino — Danes: »In nastalo je novo cesarstvo« — Glavni junak tega filma je Errol Flynn.

* Esplanade-kino. Premiera izredno lepega filma prekrasne vsebine „Materina ljubezen“. Käthe Dorsch, Paul Hörbiger, Traudl Stark.

* Kino Union. Do vključno torka „Pustolovščina Tim Taylora“ II. del, ki v nape-tih slikah srečo našega junaka. Naš prihodnji spored je velezanimiv in poučen film „Okuzena kri“.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 22. aprila; Zaprti.
Torek, 23. aprila, ob 20.: „Ana Christie“. Red B.

Radio

Torek, 23. aprila

Ljubljana: 7. poročila in veseli zvoki, 11. šolska ura; 12. mojstri harmonike; 12.30 poročila; 13.02 koncert RO; 18. pesmi o pomladi; 18.40 dušeslovne prvine gospodarstva; 19. poročila; 19.50 deset minut zabave; 20. valček za valčkom; 20.15 tri enodejanke; 22. poročila. — Beograd: 14. koncert na klavirinu; 17.45 narodna gl.; 18.20 ruske ciganske pesmi, 20. komorni trio, 21. Beethovneve sonate; 22. bolgarske skladbe. — Sofija: 18. koncert s plošč; 18.45 mali orkester; 19.50 orgelski koncert; 21.35 plošče. — Praga: 20. koncert čeških skladateljev; 21.35 lahka gl.; 22. zabavni koncert. — London: 20.30 pester spored; 22.35 salonski orkester, 23. pl. gl. — Radio-Paris: 19. lahka gl.; 19.45 komorna gl.; 22.45 zabavni koncert. — Rim: 17.15 lahka gl.; 20.30 zabavni koncert; 21. simf. koncert; 22.10 pl. gl. — Milano: 21. Zandonajeva opera „Romeo in Julija“. — Firenze: 20.30 glasba iz filmov; 22.30 pl. gl. — Budimpešta: 20.45 II. dejanje Wagnerjevega „Somrak bogov“; 22.10 jazz. — Dunaj: 17.15 orkestrska gl.; 20.15 lahka gl. — Bratislava: 19.30 narodne pesmi; 20.20 tenor in klavir. — Bukarešta: 18.32 violinski koncert; 20. Verdijev Requiem, 22.40 Bachova gl.

Ne pozabi naročnine!

PRAVOSLAVNA VRBICA

Včeraj popoldne je bila v Mariboru pravoslavna procesija vrbica, ki se je razvila izpred nove cerkve Lazarice na Jugoslovanskem trgu po Vrazovi in Grajski ulici ter Grajskem trgu, dalje na Aleksandrovi ter Meljski cesti v meljsko pravoslavno kapelo. Procesijo je vodil protorej g. Simeon Ivošević. Sodelovala je tudi vojaška godba.

NAGRADNA STRELSKA TEKMA NA TEZNEM

Tezenska Strelska družina je priredila minulo soboto in nedeljo sobno strelsko tekmo, ki je dokazala odličnosti zlasti mlajših strelcev. Streljali so v tarčo in na figure po pet strelcev s poljubnim ponayljanjem. Doseženi so bili sledeči uspehi: 1. Marija Luknar (100 točk) si je priborila naslov prvakinje. 2. Franček Šeruga (99 točk). 3. Drago Kozina Stanke Vivod, Anton Garvas in Ivan Sinič (97 točk). 4. Franjo Luknar (83 točk). 5. Jože Vešligaj (81 točk). 6. Miloš Ledinek (75 točk). 7. Miljana Luknar (74 točk). 8. Drago Cotič (73 točk). 9. Henrika Sinič (66 točk). 10. Jurček Lamprecht (59 točk). 11. Maks Breznik (59 točk). 12. Pavel Vajs (50 točk). Pod 50 točk so dosegli Franjo Nekrep, Drago Krajnc in Jurij Vinko. Diplome in nagrade bodo razdeljene v soboto zvečer ob priliki občnega zbora v gostilni Felč.

m Sola Glasbene Matice proslavi 100 letnico rojstva P. Cajkovskega, z javnim nastopom svojih gojencev v petek, 26. t. m., ob 20. v Narodnem domu.

Zanimivosti

Ljubica cesarja Franca Jožefa I. je umrla

Katarina Schrattova je bila dolga desetletja nekronana cesarica stare monarhije

Znana dunajska igralka Katarina Schrattova je umrla na Dunaju v 87. letu starosti. Ni bila znana samo kot velika umetnica Burgtheatra, temveč po svoji vlogi, ki jo je odigrala v monarhiji kot ljubica cesarja Franca Jožefa I. Svojo gledališko kariero je začela v mestnem gledališču v Badenu, nekaj časa je nastopala v Berlinu, dokler ni postala članica dunajskega Burgtheatra. Leta 1909 je podala ostavko. Bila je ena izmed redkih osebnosti, ki ji je bila mayerlinška tragedija znana do vseh potankosti. Ne ve se še, če je zapustila kakšne beležke o teh poedinostih. Po zlomu Avstrije so ji ameriški izdajatelji knjig ponudili velike vsote za njene spomine, toda bivša cesarjeva ljubica je odklonila vse. Vendar so mnenja, da »Memoari Katarine Schratt«, ki so kasneje izšli, vendarle potekajo od nje.

Rodila se je Schrattova 1855 v Baden-u. Vzgajala se je v samostanu Dührenu ob Renu, kasneje v deklškem penzionatu v Kölnu.

Lepo dekle je bilo zaljubljeno v življenje,

sanjarila je o bodočnosti in pričakovala od nje nekaj posebnega. Po dovršenih srednješolskih studijah jo je gnalo na gledališke deske, kjer je dobila takoj močne zaščitnike in zagovornike. Imela je na sebi nekaj simpatičnega, privlačnega, kar ji je tudi pomagalo, da je na dan 24. aprila 1879 premagala cesarjevo srce...

Franco Jožef je tedaj slavil z Elizabeto srebrno poroko. Obiskala sta gledališče Laubea, kjer so dajali »Sen kresne noči«. Katarina je morala izgovoriti temperamentni patriotski prolog. Bila je zelo razburjena, ko je sedel pred njo sam vladar s cesarico. Končala je temperamentno, vladarja sta ji ploskala. Franco Jožef se ji je po starem običaju zahvalil. Ni slutila, da ji je

ta dan postal usoden za življenje.

Leta 1884 je nastopil odločen preokret v njenem življenju. V Ischlu je bila dobrodelna prirediteljica. Burno pozdravljen je zasedel svojo ložo tudi cesar. Med cesarsko himno je pristopil nekdo k Schrattovi in ji pošepetal: — Za Boga, pridite takoj v garderobo, glavna igralka je zbolela, morate jo nadomestiti...

Mlada igralka je pohitela v garderobo. Naglo se je problemka in našminkala. Odigrala je eno svojih najlepših vlog... Cesar ji je navdušen dolgo ploskal. Katarina je občutila njegov pogled, poln simpatij...

Naslednjega dne je nekdo potrkal na njena vrata. Vstopil je lakaj v sijajni opremljeni in ji ponudil šopek cvetja cesarja

Franca Jožefa. To je bil prvi znak velike kasnejše ljubezni...

Po tem dogodku se je zdelo, da je Franco Jožef pozabil nanjo. Leto kasneje jo je videl cesar v moravskem Kremzuru, kjer se je sestal z Bismarckom in ruskim carjem Aleksandrom III. To srečanje je pa bilo usodno. Nastopili so med njima odnosi, katerih intimnosti je odnesla pokojna v grob. Dunaj je kmalu

zvedel za vse, nastajale so anekdote, Schrattova je postala druga cesarica.

Cesarica Elizabeta je kmalu zvedela za preveliko nagajenje svojega soproga. Plemenita, kulturna pa nesrečna žena v zakonu se je prav za prav radovala tega, da je našel njen mož svetlo točko v življenju. Poznala je Schrattovo, da lahko cesarja razvedri. Ni je sovražila, zahvalila se ji je celo, da je

izpolnila vrzel v cesarjevem življenju.

Franco Jožef je poslej skoro vsak dan obiskoval Schrattovo v njeni vili. Tu je, pretresen po Maksimilijanovi, Rudolfovi in Elizabetini usodi doživel najlepše trenutke svojega življenja. Schrattova ni cesarjevega zaupanja nikoli izkoriščala, v njenem domu je bil vladar rešen vseh dnevnih skrbi. Po njegovi smrti se je umaknila v samoto, zadnjič se je pojavila v javnosti 1934, ko je sodelovala na razstavi dunajskega tiska. Zdaj se je poslovilo od sveta bitje, ki je imelo vsak dan vpogled v razpadanje stare monarhije, ter poznalo cesarja, ki je nad pol stoletja vodil usodo narodov podonavske države.

Transport nemških čet na poti v Dansko in Norveško

Ali ledolomilci res lomijo led

Zadnje čase se mnogo piše o ledolomilcih na visokem severu. To so plitvi parniki z ravnim dnom. Njih hitrost na odprtem morju je enaka oni bicikla. Naloga ledolomilca pa ni, da ledeno ploskev lomi, temveč da jo drobi pod seboj. S ploščnatim dnom se zaleti v led, ki se zaradi pritiska teže drobi. Če je led predebel, se trenutno ne drobi. Parnik se obteži na eni strani ter znova manevrira tako, da na eni strani ploskev nalomi.

Obtežitev broda na eni sami strani se ravna na ta način, da pomikajo štiri z vodo napolnjene kotle na ono stran ladje, kjer je to treba. Led se toliko nagne, da parnik spet zdrkne v morje. V primeru, da to ni dovolj, napolnijo izmenoma ob ladijskem boku dve cisterni z vodo, tako da začne ladja nihati in si pomaga z ledu. Led počni, četudi je še tako debel in ledolomilec je spet v svojem elementu.

Termiti groze Italiji in Franciji

Med žuželkami so posebno drzne mravlje, nazvane termiti. Njih hierarske domačije so zgrajene včasih do višine 7 metrov z lepilom. Ta mravljišča so trdnjša od človeških hiš. Ob vhodih stržijo termiti z močnimi čeljustmi, ki lahko pregrizejo železo. Nič se ne more ustaviti njihovem pohodu. V luki El Ferrol so te mravlje naskočile in pregrizle celo

krizarko.

Doslej so menili, da je domovina termitov samo severna Rodezija in Katanga. Podobno vrsto termitov so našli zdaj tudi v Italiji, pa v Franciji Kraljica termitov zleže v 10 letih svoje godnosti 100 milijonov jajčec. Kamor se termiti spuste, puste za seboj sled strupenega soka, ki ga izločajo. Vsa sreča, da imajo med

Rešitev nedeljske križanke št. 72:

Vodoravno: Peloponez, opeka, Ana, sito, udav, oko, ar, da, bramor, boa, rja, kor, dve, gol, kra, olivin, ar, Vis, sta, Ovid, Anam, soj tre, alabaster.

Navpično: posoda, go, osa, epika, kol, vol, leto, Bolivija, oko, bor, vid, pa, ara, kis, ta, ura, drn, ars, nad, mrva, snet, ena, oje, ata, zavora, kramar.

— Ah, nikjer ni nobenega drevesa...

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

53

»Če bi vas ne bilo, Coline — bi me ne bilo tu — to vemo vsi, kajne? Rešil ste mi življenje. Dovolite mi, da sem vam hvaležna? Če bi jaz česa potrebovala, pa bi ne imela tu Filipa, prišla bi seveda brez obotavljanja naravnost k vam... In zakaj vi nočete...«

Prekinil jo je, še vedno držeč njene roke v svojih dlaneh.

»Glen, za vas bi storil vse na svetu. Danes in vselej. Toda vi zame ne morete storiti ničesar, vsaj sedaj ne. Ne gre za denar... gre za stvar, ki jo moram dobojevati sam s seboj. Prepustite to stvar meni samemu. Sicer pa sem tako zadevo že obvladal. Vi mi ne morete pomagati.«

Potlej je umolknil. Robin je pritekel z zardelim obrazom h Gleni ter se pogljal v njeno naročje. Kmalu nato je prišel še Filip.

»Halo, Michell! Halo, sir Bobsi!« jih je pozdravljala Filip že od daleč, stopajoč čez travnik proti mizi. Danes je za čudo šlekel svojo vsakdanjo obleko, ter si oblekel sivo obleko in svileno srajco ter zavezal lepo barvasto kravato. Danes je izbiral s posebno skrbnostjo, iz omare je

zložil vse srajce in kravate, dokler mu slednjič ni prišla v roke ona, ki mu je bila všeč. Po boleznih je nekoliko shujšal, toda mladostnega izraza ni izgubil. Nihče bi mu danes ne prisodil njegovih dva in trideset let. Michell je bil poleg njega precej starejši in precej zdelan in utrujen.

»Prišli so!« — Filip je pokazal Gleni proti velikemu avtu, ki se je približeval farmi. Skočil je ter teklen proti avtu. Potem je pomagal petim osebam izstopiti. Glenison je lagodno šla za njim.

Prva je izstopila Anita z nekoliko preveč nabarvanim obrazom. Nato je skočila iz avta Eliza, ki je bila spet v beli obleki.

Torej je le prišla! Glenison si je že ves dan želela, da bi je ne bilo, da bi jo kar koli že zadržalo. Eliza je le s kratkim pogledom ošinila Gleno ter se pomešala med gručo ostalih, ki je stopala čez travnik. Eliza se je pridružila dvema moškima, da Glen ni mogla k njej.

Taka je torej ta igra! Glen jo je spre-gledala in od srda si je grizla ustnice. Toda Eliza je bila spretna igralka. Ves čas, kar je trajal obisk, se je znala iz-

ogibati srečanju z Gleno, ki je sicer iskala priložnosti, toda zaman.

»Kdaj vendar vzremo tega vašega prelepega otroka?« je vprašala Anita, ko je Glen nalivala gostom čaj.

»Zaspal je v svoji sobi, toda upam, da se kmalu prebudi. Potlej mu da pestunja jesti in ga obleče, nakar bo njegova prva večja audienca,« je pojasnil Filip precej bahavo in ponosno.

Anita, ki je v resnici otrok ni kdo ve kaj zanimal, je že drugič segla po pecivu.

»Imenitno pecivo imate, gospa Castlejeva! Pazite, da vam kdo ne ukrade vaše kuharice!«

»Potem bi moral ukrasti celo našo družino,« se je široko smejala Filip, ki mu je Anitina pripomba verjetno zelo laskala, »zakaj priznati vam moram, da sem si to kuharico izbral za svojo ženo!«

Vsi vprok so nato pričeli hvaliti. Ali je res gospa Castlejeva sama tako rekoč pričarala vse te raznovrstne kolače in poslastice? Ali ji vendar ni bilo neprijetno, pariti se v tej vročini toliko časa v kuhinji?

»Moj Bog, kakšno polt boste dobila, če boste tako nadaljavala!? Sicer si je tu jako težko obvarovati svojo polt pred tropično nakazo,« se je ozrla na Glen Anita precej škodoželjno.

Popili so čaj in še naprej sedeli v senci velikega poprovca. Možje so kadili

in se o nečem resno pogovarjali. Ure so naglo bežale in tudi vročina je jela popuščati. Tu je Filip poskočil kvišku in zaklical:

»Tu je!«

Stekel je proti pestunji ter ji vzel iz naročja otroka in ga nesel h gostom. Mali Brian je bil v modri obleki, bos in brez klobuka.

»To vam je krasen fant,« je navdušeno vzkliknila Anita.

»Ljubek junak!« je pritrdil mladi Stan-nion.

»Ta pa se ti je zares posrečil, File!« Jack Roylance je vstal. »Pri moji veri, lepo mora biti, če imaš takegale otroka in sina!« je dejal.

Glenison je opazila, kako je Anita užajljeno stisnila ustnice. V trenutku je razumela, da je Anitin zakon eden izmed onih zakonov, kjer je žena nazora, da je vse ostalo prijetnejše nego materinstvo. Jack Roylance bo vse življenje živel z žalostjo v očeh, ko se bo oziral po tujih otrocih. Nežna lepota materinstva ne bo nikdar ožarila njenega obraza. Mrtva in gluha bo ostala za prošnje in želje svojega moža.

Brian je zabaval celo družbo. Bil je izvrstno razpoložen. Povedal in pokazal jim je vse, kar je znal. Piskal je, kričal, prožil svoje roke, da celo v Anitino naročje se je povzpel.

(Dale.)

Sport

ISSK Maribor na pol pota v ligo

Včerajšnja prvenstvena nogometna tekma med Mariborom in Rapidom je prinesla zaslužen zmagoto ISSK Mariboru, ki je tako prehitel svojega partnerja na tablici ter je s tem opravil preko polovico posla za vstop v ligo, saj igra zadnjo tekmo v Muro na lastnih tleh ter skoroda ni računati s presenečenjem. Druga tekma v Murski Soboti med Muro in Gradjanskim se je končala s pričakovano zmago Mure, ki ima tako izgled, da se še visoko povzpne v tablici, seveda ako ji bodo šli na roko njeni nasprotniki Železničar, Maribor in Rapid. Maribor je v slučaju zmage nad Muro sigurnen drugi zastopnik obdravske prestolnice v slovenski ligo.

V celjski skupini sta tekmovala le zadnjeplasirana Hrastnik in Atletik. Remis ni prinesel nobene izpremembe na tablici, Atletik si je tako priboril svojo prvo točko.

V ljubljanski skupini so ostali v vodstvu isti trije klubi kakor preteklo nedeljo, je da se je vrstni red izpremenil. Vodilna skupina Kranj, Bratstvo, Mars je za ostale klube že nedosegljiva. Oni bodo finalisti ljubljanske skupine, nadaljnje tekmovalje je torej le še vprašanje prestiža.

ISSK MARIBOR : SK RAPID 3:1 (2:0)
Kakor kažejo zadnje prvenstvene tekme, je forma ISSK Maribora jako izpremenljiva. Po slabem startu v tekmi proti Železničarju se je enajstotica močno popravila, kar pač ni v zadnji meri posledica uspešne pregrupacije v moštvi. Maribor je včeraj do odmora predvajal igro, s katero je ugajal, ter si je tudi v tem delu igre zagotovil zmago. Maribor je do odmora prevladoval na terenu. Rapid je igral popolnoma podrejeno vlogo. Po odmoru pa se je slika močno izpremenila, Maribor je sicer izvedel nekaj prav lepih akcij, toda iniciativa je prešla v Rapidove roke, ki pa je sprito odlično razpoložene Mariborove ožje obrambe uspel zabiti le častni gol iz enajstke.

Maribor je že v prvih minutah presenetil nasprotnika z dvema zgoditkoma. V 4. min je Welle podal dolg pas prostemu Selinšku, ki je neubranljivo pogodil mrežo. V 11. min je po kotu nastala gneča pred Rapidovimi vrati, žoga roma z noge na nogo, dokler je v gostem prahu ne potisne Miloš v mrežo. Radi hiperkombinacij zgreši Maribor še nekaj lepih prilik. Koti 4:2 za Maribor.

Po odmoru pride vedno bolj do izraza Rapid, čeprav uvodoma v 6. min Selinšek po višja na 3:0. Izkupiček vseh Rapidovih napadov je pa le enajstka v 27. min ki jo Kreiner izpremeni v častni gol. Maribor v tem delu igre ni več dosegel svoje forme iz prve polovice. Razmerje kotov v drugi polovici 3:2 za Maribor.

Maribor si je do odmora naskok brez dvoma zaslužil. Postavil je mnogo homogenejšo enajstotico, ki je dosegla vidno premoč na terenu. Rapid se je uveljavil le v obrambnih formacijah, ker napad pri uspešni krilski vrsti Maribora ni prišel do izraza. Kakor je Maribor do odmora operiral z napadom, tako mu je po odmoru priborila zmago odlična ožja obramba in krilci. Pri Mariboru bi se po včerajšnji tekmi kvečjemu dalo osporavati mesto srednjega napadalca. Rapid je v krilski in napadalni vrsti toliko zaostajal, da po prvih uspehih Mariboru ni bil več posebno nevaren nasprotnik. Prav dobro pa se je uveljavila ožja obramba, zlasti vratar, v napadu pa obe krili.

Tekma je potekla večinoma jako fair, razen nekoliko ostrejših startov po odmoru sta bili moštvi jako disciplinirani. Sodil je g. Deržaj iz Ljubljane.

V predigri je rezerva ISSK Maribora premagala Rapidovo s 3:2 (1:0). Maribor je s tem postal prvak. Sodil je g. Orel.

MURA — GRADJANSKI 7:1 (3:0)
Izredno dobro razpoložena Murina enajstotica je pregazila nasprotnika iz Čakovca, ki sicer ne dosega svoje lanske forme, vendar pa je podal dovolj dopadljivo igro. Sodil je Mariborčan g. Končič.

ATLETIK — HRASTNIK 4:4 (1:1)
REZULTATI LJUBLJANSKE SKUPINE
Kranj — Reka 1:0 (1:0)
Mars — Disk 3:2 (0:2)
Jadran — Bratstvo 1:1 (0:0)
Hermes — Svoboda 5:0 (1:0)

Nov mednarodni uspeh našega nogometa

SVICA — HRVATSKA 0:1 (0:0)

V Bernu sta se sestali nogometni reprezentanci Švice in Hrvatske v revanšni tekmi, ki je po visoki zmagi nad Švicarji v Zagrebu prinesla našemu sportu novo lavoriko. Ker se je tekma igrala v znamenju revanša, je vladalo zanjo veliko zanimanje. Med številnim občinstvom so bili tudi oficijelni zastopniki, med drugim naš poslanik Jurišić z osebjem poslaništva.

Hrvati so svojo zmago popolnoma zaslužili, ker so bili ves čas igre v premoči. Izjave o tekmi soglašajo v tem, da bi bili pri malo odločnejšem napadu lahko ponovili zagrebski rezultat. Edini gol dneva je v 21. min. druge polovice dosegel Jazbec, ki je kot srednji krilec iz daljave okoli 25 m dosegel jako efektan gol. Tekmo je sodil Italijan Scorzoni.

Dve gostovanji SK Železničarja

SK Železničar je izkoristil včerajšnjo prosto nedeljo v prvenstvu za dvojno gostovanje kombiniranih moštev v Slovenjem Gradcu in Guštanju, kjer so si njegovi igralci izvojevali proti najmlajšima klu-

boma MNP dve zmagi. Prva tekma se je končala z rezultatom:

SK Slovenji Gradec — SK Železničar 1:6 (0:4)

Tekma je nudila ob premoči Železničarja lep sport. Kol strelce je treba zabeležiti Began (4) in Lutmana za Železničarja ter „Boškola“ za domačine. Sodnik je bil g. Granda.

SK Slovan — SK Železničar 1:7 (1:4)

Druga enajstotica Železničarja si je priborila ravno tako prepričevalno zmago v Guštanju, kjer pa je tekmo pokvaril močan deževni nalič. Tudi tu je igral vodilno vlogo Železničar, za katerega so bili uspešni Fišer, Ceromilac (2), Frangeš Fr., Antolič, Zagorac (2). Gastni gol za Slovana je dosegel Mohar. Tekmo je sodil g. Murko iz Maribora.

Prvenstveno tekmovalje v mariborskem drugem razredu se je včeraj zaključilo s tekmo

SLAVIJA — LENDAVA 2:0 (1:0)

Slavija je zaslužen zmagala nad svojim nasprotnikom, ki se je boril brez sreče ter v startu močno zaostajal. Najuspešnejša formacija mu je bila ožja obramba. Sodil je g. Nemec.

Z zmago si je Slavija priborila naslov prvaka II. razreda, ki mu pa letos ni pripisovati toliko pomena kakor doslej, ker bodo po reorganizaciji nogometnega sporta igrali vsi klubi MNP razen ligašev v enotnem razredu.

PORAZI FAVORITOV V SRBSKI LIGI

Slavija (S) — BSK 3:2 (2:1)

Jugoslavija — Vojvodina 0:1 (0:0)

Zemun — Bask 1:2 (0:1)

Zak — Bata 1:0 (0:0)

Gradjanski (S) — Jedinstvo 3:1 (1:1)

Celje: SE Celje — SK Laško 4:0 (1:0).

Čakovec: CSK — Slavija (V) 1:2 (1:0).

Zagreb: Hašk — Concordia 2:0 (1:0).

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 5.—. Družbe, osebni dopisovalci in ženskovanski oglasni din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga se vnositi v osem skupaj s garancijom ali pa po poštni poizvedbi na čekovni račun št. 11.409. Za vse iskanse odgovore glede malih oglasov se mora orložititi znakka za 2 dni

Razno

BRITJE 2 din
STRIZENJE 3 din
najceneje v brivnici »Ravid« (Koštomaj), sedaj Meliska 1. 1901-1

HRANILNE KNJIŽICE
drž. vredn. papirje, valute prodane najbolje pri Bančno kom. zavodu, Aleksandrova 40. Kupujte pri nas srečke drž. loterije. 1918-1

Kupim

Kupim dobro ohranjen **OTROŠKI VOZIČEK** (globok), novejši tipe. Naslov v ogl. od. »Večernika« 2578-3

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK
prodaj ali menjaj za sportnega. Naslov rove ogl. odd. »Večernika«. 2568-4

SPECERIJSKO TRGOVINO
dobrodošlo, radi selitve ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 2572-4

Sobo išče

DVE OPREMLJENI SOBI.
eno s popolno oskrbo, najraje v centru, išče za 1. junij. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Separirano«. 2573-8

Službo dob

MIZARSKI POMOČNIK
se sprejme. »Etk«, Frančiškanska 12. 2574-9

Dopis.

48-letna POŠTENA VDOVA
z lasnim domom in nekaj gotovine išče dobrega moža s sigurno el sistenco ali pokojnino. Nemški dopis pod »Blizina Maribora« na ogl. odd. »Večernika«. 2569-12

V nalem

DAM GOSTILNO V NAJEM
ali na račun na prometnem kraju v bližini Maribora. Naslov pove: Kettejeva ul. 22. Maribor. 2576-15

MODERNI VOZIČKI

po vseh oznah

BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Kofja 4

Lepa namizna jabolka

ter prvovrstna buteljčna in namizna vina nudi po zmernih cenah

Banov. vinarska in sadjarska šola v Mariboru

Čitajte, »Večernik«

Se dovolj blaga se dobi pri

Trpinu

po zelo nizkih cenah. Oglejte si izložbe!

Izletniki, fotoamaterji in vsi ljubitelji slik kupujte

Albume

in vogalčke za slike

v »Knjigarni in papirnici Tiskovne zadrage«, Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 25-45

Aka

želite oglaševati, pokličite telefon:

25-67

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi našo ljubljeno mamico, staro mamico, sestro, teto, gospo

Marijo Lipuš

vdovo dolgoletnega župana občine Višnjavas po dolgi, mukepolni bolezni v 80. letu starosti.

Pogreb bo 23. t. m., ob 15. uri, iz hiše žalosti na pokopališče Vojnik pri Celju.

Maribor, Vojnik, dne 21. aprila 1940.

Zalujoče rodbine Lipuš, Pribil, Rajner, Butkovič.

Naš dobri oče, tast in dedek, gospod

Leopold Zupanec

krojaški mojster

nas je v nedeljo, 21. aprila 1940, po dolgoletnem bolehanju, previden s sv. zakramenti, za vedno zapustil.

Pogreb draga rajnega bo v torek, dne 23. aprila 1940, o 15. uri iz mrtvašnice na Pobrežju.

Sv. maša zadružnica bo v sredo, 24. aprila 1940, ob 7. uri v magdalenski cerkvi.

Maribor, dne 22. aprila 1940.

Zalujoči ostali: Ljuba Novak, roj. Zupanec, hči; Vinko Novak, zet; Nada, Bojan in Majda, vnuki.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da se je naša ljubljena soproga, mama in stara mama, gospa

Ana Natek, vdova Mikuš, roj. Ermenc

soproga poštnega uradnega ravnatelja v pokoju

danes, ob pol 3. uri zjutraj, po kratki mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, preselila v večnost.

Cas pogreba in sv. maše zadružnice bomo objavili jutri med celjskimi vestmi. Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Celje, 22. aprila 1940.

Zalujoče rodbine: Natek, Mikuš, Kraut in ostalo sorodstvo.